kokkuastumise (21. IV 1938) järel valiti P. 24. apr. Riigivolikogu, Riiginõukogu ja omavalitsuste esinduskogude poolt valitud esindajatekogu ühisel koosolekul esimeseks vabariigi presidendiks (219 poolthäälega koosolnud 238 valijast). Sellega olid Põhiseaduse-kohased riigiorganid loodud ja uus Põhiseadus vormiliselt täies ulatuses ellu rakendatud. President P-i kutsel sai s. a. mais peaministriks K. Eenpalu. Dets-s 1937 andis P. riigihoidjana armu 18 vapside liikumise tegelasele, ms. A. Larka'le ja J. Tõrvand'ile (vt. ka *Suppl.*), ning mais 1938 anti poliitilistele vangidele üldine amnestia.

Eesti ja Nõukogude-Vene vahel sept-s 1939 sõlmitud vastastikuse abistamise lepingust tekkinud uue olukorra tõttu lahkus K. Eenpalu valitsus ametist okt-s 1939. Samal kuul J. Uluotsa poolt moodustatud uue valitsuse ajal rakendati ellu vastastikuse abistamise pakt ettenähtud ulatuses. Erilist tähelepanu on valitsuselt nõudnud ka okt-s alanud saksa vähemusrahvuse Saksamaale ümberasundamise kiireloomuline aktsioon, mille teostamiseks sõlmiti Saksamaaga kokkulepe. See aga ei lahendanud veel kõiki sakslaste repatrieerimisega seotud ja Eestit huvitavaid küsimusi.

Eesti majandus on P-i valitsuse ajal, alates majanduskriisi sügavpunkti ületamisest 1933. a., arenenud kõigil aladel tõusvas joones ja on liikunud mitmendat aastat kõrgkonjunktuuri asendis. Samal ajal aga palgaliste reaalteenistus pole tõusnud. Riiklikke investeerimisi on laiendatud majandusminister K. Selter'i (vt. ka *Suppl.*) juhtimisel eriti alates 1935, haarates ulatuslikumalt põlevkivitööstust ja ehitustegevust. On asutatud mitmeid uusi riiklikke ettevõtteid (telliskivitehased Kundas, Sindis, Koplis; sulfaattselluloosivabrik Kehras, valmis 1938; briketitehas Tootsis, 1939, jt.). Suurem osa riiklikke majanduskäitisi aktsioneeriti (1936—37). Majandusliku tõusu tagajärjel kadus rõhuv tööpuudus ning tekkis hooajati terav tööjõu puudus. Selle pehmendamiseks hangiti Poolast põllutöölisi (1937—39) ja alustati Eestist väljarännanute tagasijuhtimist kodumaale. Põllumajanduses on harrastatud toodangu tõstmise eesmärgil kindlustatud hindade poliitikat. Eksporttapamajad tsentraliseeriti ühiseks ettevõtteks „Eesti Lihaeksport" (1937), või ja munade väljavedu koondati Piimaühisuste Keskliidu „Võieksport" (1936) ja „Eesti Munaekspordi" (1937) kätte. Ka arendati asundamistegevust, loodusekaitset ja asuti maa elektrifitseerimisele. Väljaveokaupadele on korraldatud välisturgu paljude kaubalepingute sõlmimisega, kuni sept-s 1939 Euroopas puhkenud sõda sulges osa suuremaid turge. Suhetes välismaadega on P-i valitsuse ja presidendiks oleku ajal välisminister J. Seljamaa, F. Akel'i (vt. neid ka *Suppl.*) ja K. Selter'i juhtimisel tihendatud koostööd eeskätt Balti riikidega ja teiste naabritega. Veebr-s 1934 pikendati Eesti-Läti liidulepingut määramatuks ajaks ja laiendati poliitilise koostöö aluseid. Sept-s 1934 sõlmiti Genfis Eesti, Läti ja Leedu vahel sõprus- ja koostööleping. Kartes rahvussotsialistliku Saksamaa ekspansiooni Balti riikidesse esinesid Nõukogude-Vene ja Poola dets-s 1933 ms. ka Eestile ettepanekuga garanteerida Balti riikide iseseisvust N.-Vene ja Poola poolt. Balti riikide erinevate soovide tõttu see garanteerimise katse aga nurjus. Pärast seda, kui märtsi lõpul 1934. a. N.-Vene poolt Saksamaale tehtud ettepanek, tagada Balti riikide puutumatust, lükati Saksamaa poolt tagasi ja kui N.-Vene poolt 1934. a. algatatud idapakti kui kollektiivse ettevõtte loomisest Saksamaa ja Poola olid keeldunud, tuli ka Eestil suhtuda idapakti kavatsusse eitavalt (1935). Vahepeal Poola välisministri kol. J. Beck'i püüded, võita Eestit kahepoolsete kokkulepete süsteemi pooldajaks, tõrjuti tagasi (1934). Apr-s 1934 pikendati Eesti ja N.-Vene vahel mittekallaletungilepingut (sõlmitud mais 1932) kuni 1945. a. lõpuni. Rahvasteliidu poliitikast, mis on olnud Eesti välispoliitika peamiseks aluseks, tõmbus Eesti tagasi kollektiivse julgeolekusüsteemi kokkuvarisemise tõttu ning asus siis absoluutse erapooletuse joonele. Seadus erapooletuse kohta avaldati dets-s 1938. Ka lükkas Eesti tagasi Inglise-Prantsuse ja N.-Vene vahel 1939. a. peetud poliitiliste läbirääkimiste ajal mainitud riikide poolt avaldatud soovid Balti riikide garanteerimise asjus. Juunis 1939 sõlmiti mittekallaletungileping Eesti ja Saksamaa vahel. N.-Vene ja Saksamaa üksteisele lähenemise ning Euroopa sõja tagajärjel tekkinud uuest jõudude konstellatsioonist tingitult sõlmiti 28. IX 1939 Eesti ja N.-Vene vahel Moskvas vastastikuse abistamise pakt. Selle kaugeleulatuvat tähtsust omava välispoliitilise aktiga, mis toetub Tartu rahulepingule ja Eesti-

Eesti biograafilise leksikoni tÃƒÂ¤ienduskÃƒÂ¶ide, 1940, lk. 259